

درازه مخصوصه

در سعادت‌ده باب عالی جو از ناده

عمل اداره :

مکتبۃ الفتن

صریح

۱۳۲۶

مسکنہ مولیٰ آفیار جنید مع المعنی
قبول اول نور درج اینهین آوار اعاده او نیاز

اخبار :

دین، فلسفه، علوم، هنر و سایهای دین و باطنی احوال و شوره اسلامیه دینه بخت ایده رهفته ده پر نشر اول نو.

آبونه بدلي

سنہ لکی التي آبلنى

مالک عنانیه ایچون ۸۰ ۴۰ غروش

روسیه « ۶۹۵ ۳۹۵ روبله

سائیر مالک اجنیمه « ۱۷ ۹ فرانق

صاحب و مؤسسی :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادت‌ده نسخه‌ی ۵۰ پاره‌در

قیرله‌دن مقوا بورو ایله کوندریلبرسہ سنوی

۲۰ غروش فضلہ آنلر

او چنی جلد

۱۳ شوال ۳۲۷ نجشہ ۱۵ نشرين اول ۳۲۵

عدد : ۹۰

صراط مستقیم

بومیوه‌لرک اسلاملرک تخت تصرفلرندہ اولان يېلرده يېشىدىكى
مستغى عن الپىانىدر، فقط شوراسنه مراقىيەدیپورز، كە بىجىا بومیوه‌لرلەر
شىدىكى حالدە اسلاملرک كىندى اللىرندە يىدر؟ يوقسە ئىركىستان
ماھاجرىن قومىسىونى طرفىدن روس ماھاجىلرینە نامشروع بوصورىدە
غىصباً آلتوب ويرلىش يېلر جملەسندىمىدیر؟ بولىلە ايىسە بىجىا روس
حکومتى، تخت حمايەسندە اولان اسلاملىرى بوقدر عظيم بىر يىكون
تشكىل يىدىن منافع مشروعەلرندەن محروم اىشك اىچۈن كىندىنە نەكىي
بر حق بولۇر؟

« تۈركىستاندە كائىن ياركىندىن سىنجاغندە خاخوللارە يې آئىلوب ويرلىپە¹
باشلانىدى . شىدى ۳۰۰ عائلەلەك بىزكۈي حصولە كاشىدر . »
(وقت)

صراط مستقیم

خاخوللار آوروپاي روسيىنک جنوب وغرب طرفلىرندە ساڭن
نىم مدنى بىر روس قىيلەسىدەر، بونلرلەك يېلرلىرى ايشىز كوجىز سفاهت
عالىنە طالمش، مەلکىتك باشىنە بلا كسىليمش غر اندوقلرلەك،
بايارلۇ [اصحاب املاك] كە النىدەدر، بىر غر اندوق يۈزبېكلىرىجە دىساپىنە
اراضىيە مالىك اىكىن بىو طرفىدە يۈزلىرىجە خاخول كويلىلىرىنە اراضى قدم
حسابىلە اصابت ايدىپور، فى الحقيقة دە بورالرە كويلىلىر يىرى قدم
حسابىلە تقىيم ايدىپورلە، طېبىي بوكى حقسز لقلرە انسان طيانەماز؛
بروقت كاولور طاشار، اور طەلەنلىدە آلت اوست ايدىر، واقعا صوڭ
زمانلاردى بوزوالىلىپك حقللى اولان آواز شاكىتلىرىنى يۈكسلتىمكە،
غر اندوقلرلەك چەنلىكلىرىھە شەپە باشلاپىدىلەر، احراق ايتدىلەر، الە
چەنلىرى آصدىلەر، كىسىدىلەر، وبالا خەرە حکومتى بىر تەپىر اڭخاذ ايتىمە
محبور ايتدىلەر،

بو تەپىر نە او له جق؟ طېبىي خاخوللار نىدر عصيان ايتدىلەرسەدە
كويلىنى طوبە طۇمۇق او لمازيا؟ حکومت بونى قىصد اىتىسە بىلە اللەن
كەلەمندى، چونكە خاخوللار روس ملەنى عنىندىدە پاك مقدس بىرقىلە
صايىلىپور، بناءً علیه بونلۇرى تأدب اىتكەن افكار عمومىيەنک غلىياتى
موجب او له جق ايدى، غر اندوقلرلە خاطىلەرنى قىرمىق او له مەن،
نە يايەلى؟ اىشته بىر وقت باپالىرندەن قالما، كىنىش كىنىش يېلرە مالىك
ملت اسلامىيە كۆزە ئىلىشىدى . طېبىي بونلەر يابىلان حقسز لقلر
ظلملىر اىچۈن كىسەنک جانى آجىمە جق، بناءً علیه افكار عمومىيەنک
غلىيانە كەلەت قورقوسى يوق، قىبلەرنەن صابلانە جق خنجرك ايراث ايتىدىكى
آلام تقدىر آجى او لىسەدە زوالى اسلاملر آه و فغانلىرىنى چىقارەمە جقلر،
چىقاردقلىرى تقدىردا بىلە كىمسە طرفىدن اىشىدلە يە جك. نە كىم دە

ايتىكە مەكىن او لاپىلە جىكىر . بوبۇن اىچۈن آنچىق بىرچارە موققىت
او لاپىلەر .

اىشته او زماندە كەل امن واستراحتلە نشرىيات دينىيە مىزدىن پارلاق
تىجىلىر انتظار ايدە بىلەر .

١. حمدى سلائىك

عالما سلام

« بىخارا اميرى عبدالاحد خان قافقاسىيادە كائىن « زىلەزنا وودىسىكى »
قصبەسندە كىندىتىنە مخصوص يېلىرىسىدەر، بوسراي يېلىرىمىش . بوسراي فوق المادە
تىزىن ايدېپاش، او قدر كە بعض قپولرىنىڭ حلقة لەرى آلتۇندن ايمىش.
مع مافىيە كىندىسى قرىيەدە او طوردىيەن بوسراي خالى طورىيەر .
(اورنىبورغىدە منتشر « وقت » غزەتىسى)

صراط مستقیم

شىدىكىحالدە مالىك اسلامىيەنک اڭ خراب بىرلىرى وارسە او دە
بىخارا مەلکىتىدىر . اهالى، مقدارى يالكىز زاكىجىلىك قىدىرىي اىلە
تىزىن اولنان ويركودن آرتق تەحمل ايدەمە جك بىر حالدە . معارف،
آنچىق نخو، منطق، كلام فلىرىنە داڭ كتابلارك دېباچەلەرنى تىرىجى
ايدىن بىر طاقىم فائەتسەز حاشىيەلەردىن عبارت اولدىيەن جەھالت، وحشت،
دەن نامىلە تەصبىجىسى صوڭ درجە حكىفرما . مفتىلەر، بولىلە بىر تەحصىل
اىلە يېشىن افەپىلەر اولدىيەن « باب الفتوى » بوقتوى ۋاپسى دىكى دە
صانىكەر خرافات او بىخانى . بونلرلە سعادتى دوشۇنە جك حەممدارلىرى،
جەھانكىر اعظام عبدالاحد خان حضرتلىرى اىسە زوالىنى چىرچىلاق
فقرانك آلن تىلرلى اىلە قازاندۇقلرى يارەلرلى مىليونلارجە صرف ايدىلەك
اچىنى بىر مەلکىتىدە قاپولرى آلتۇن حلقة لەردىن مەمول سرایلار يېلىرىيپور .
فاعتبروا ...

« بوسنە تۈركىستاندەن روسييە يې مىوه نك فوق المادە، كېچىن سەنلەرە
قىباس قابل او لمىيە جق بىر مقدار دە كوندرىلە جىكى شەمدىدىن تەخمىن ايدېپىلەر .
مۇوه باشلىجە تاشكىند شەھەرندەن كوندرىلەپور . كېچىن سەنە تاشكىند -
اورنىبورغ تىمور يولى اشىا نقلى شەپەسى طرفىدىن پاك چوق يۈلسز لقلر
يېلىرىيەن بوسنە بولىلە يۈلسز لقلرلە بىر دە تەكرىر ايتىمىسى اىچۈن تەداير
لازىمە يې مراجعت او لىنىدى .

بىكۈنە قدر تۈركىستاندەن آوروپاي روسييە كوندرىلەن مىوه نك
حسابى ۳۵,۱۴۵ پود . آسياي روسيي اىلە سىبەرلە كوندرىيان اىسە
(قازاندە منتشر بىان الحق) ۱۸,۱۷۷ پود ۲۱ فونتىدر .